

Hoe de Chinese Farmaceutische Industrie de Wereldwijde Gezondheidszorg Herschrijft

Door Frank , 23 september 2026

Hoe de Chinese Farmaceutische Industrie de Wereldwijde Gezondheidszorg Herschrijft

Door Frank Dumon

Al decennialang werd de mondiale farmaceutische industrie gedomineerd door een handvol westerse conglomeraten, gevestigd in de Verenigde Staten, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk. China werd in dit narratief steevast weggezet als de '**fabriek van de wereld**': een lagekost productieland dat actief farmaceutische ingrediënten leverde, maar dat op het gebied van echte, baanbrekende innovatie jaren, zo niet decennia, achterliep. Dat narratief is echter niet langer houdbaar. In een opmerkelijke en snelle transformatie heeft de Chinese farmaceutische sector zich ontwikkeld van een louter uitvoerende macht tot een mondiale krachtpatser op het gebied van medische innovatie. Deze verschuiving is geen toevallige economische fluctuatie, maar het resultaat van een doordachte, door de staat gefaciliteerde strategie, gecombineerd met een nieuwe generatie van uitzonderlijk getalenteerde wetenschappers en

ondernemers.

Wat zich nu voltrekt, is een paradigmaverschuiving die de hele wereld ten goede zal komen. Door de monopoliepositie van westerse 'Big Pharma' uit te dagen, wordt de toegang tot geavanceerde, levensreddende behandelingen niet alleen versneld, maar potentieel ook betaalbaarder gemaakt. Dit artikel schetst een gedetailleerde analyse van deze opmars, onderbouwd met recente data, concrete casestudy's en een kritische blik op de geopolitieke en economische dynamieken die dit tijdperk definiëren.

De cijfers liegen niet: Een kwantitatieve en kwalitatieve doorbraak

Om de omvang van de Chinese vooruitgang te begrijpen, is het noodzakelijk om voorbij de anekdotische bewijzen te kijken en de harde data te analyseren. De cijfers die de afgelopen jaren door de Chinese autoriteiten en internationale waarnemers zijn gepubliceerd, schetsen een beeld van een industrie die niet alleen in volume groeit, maar ook in technologische complexiteit.

Recordaantal goedkeuringen en 'First-In-Class' innovaties

Volgens recente gegevens van de National Medical Products Administration (NMPA) heeft China in 2025 de markttoegang goedgekeurd voor maar liefst 76 innovatieve geneesmiddelen. Deze goedkeuringen zijn onderdeel van een bredere inspanning om de toegang van patiënten tot nieuwe behandelingsopties te verbeteren. Een gedetailleerde analyse van deze goedkeuringen toont een gezonde diversificatie aan: 47 chemische geneesmiddelen, 23 biologische producten en 6 traditionele Chinese geneesmiddelen die met moderne wetenschappelijke methoden zijn gevalideerd. Wat echter het meest significant is, is de goedkeuring van 11 zogenaamde 'First-In-Class' geneesmiddelen.

Dit zijn medicijnen die bijzonder uitdagend zijn om te ontwikkelen, omdat ze beschikken over volledig nieuwe therapeutische werkingsmechanismen. Het feit dat China deze middelen succesvol op de markt brengt, is een onmiskenbaar bewijs van zijn groeiende bekwaamheid op het internationale biofarmaceutische toneel. Het land is niet langer afhankelijk van het kopiëren van westerse formules na het verstrijken van patenten; het is de oorsprong van de innovatie geworden. Vandaag de dag staat China wereldwijd op de tweede plaats wat betreft het aantal nieuwe geneesmiddelen in ontwikkeling, met een pijplijn die goed is voor meer dan een vijfde van het wereldwijde totaal. Tegen het einde van vorig jaar bedroeg het aantal innovatieve geneesmiddelen in de Chinese pijplijn meer dan 4.700, ruwweg een derde van het wereldwijde totaal, meer dan welk ander land dan ook.

De ruggengraat van de mondiale toeleveringsketen

Naast de innovatie in de pijplijn, bezit China een compleet farmaceutisch industrieel ecosysteem. Het land is 's werelds grootste producent van actieve farmaceutische ingrediënten (API's) en is goed voor ongeveer 40 procent van de wereldwijde totale productie. Deze dominantie in de basis van de toeleveringsketen geeft China een strategische hefboom die vaak over het hoofd wordt gezien in westerse hoofdsteden. In de eerste helft van het jaar versnelde de industrie bovendien zijn voortgang op het gebied van slimme productie en export. De waarde van de Chinese farmaceutische export groeide met 9 procent op jaarbasis, waarbij producten met een hoge toegevoegde waarde goed waren voor bijna 20 procent van de totale export. Dit markeert een duidelijke verschuiving van de export van bulkchemicaliën naar de export van geavanceerde, hoogwaardige farmaceutische producten.

Het strategische kantelpunt: Waarom het Westen 'inkoopt' in plaats van uitvindt

Terwijl China zijn innovatiecapaciteit systematisch opbouwt, wordt de westerse farmaceutische industrie geconfronteerd met een existentiële, wiskundige uitdaging die de fundamenteën van haar bedrijfsmodel ondermijnt. De traditionele strategie van 'Big Pharma' – gebaseerd op het verwerven van een patent, het handhaven van een monopolieprijs, en het herinvesteren van die winst in de volgende doorbraak – is in een neerwaartse spiraal beland. Dit heeft geleid tot een opmerkelijke en soms hypocriete ommekeer: in plaats van te concurreren op het gebied van fundamentele ontdekkingen, kopen westerse reuzen massaal en koortsachtig in bij Chinese laboratoria.

de westerse R&D productiviteit

De farmaceutische industrie staat aan de

vooravond van een massieve 'patent cliff' (patentagrond). Meer dan 300 miljard dollar aan omzet uit voorgeschreven medicijnen verliest zijn exclusieve patentbescherming vóór 2030. Voor bedrijven als Merck, Pfizer en AstraZeneca is dit geen abstract risico, maar een acuut financieel gat. Merck haalde vorig jaar bijvoorbeeld 31,7 miljard dollar op met zijn kankermiddel Keytruda, goed voor bijna de helft van de totale inkomsten van het bedrijf. Wanneer het patent in 2028 verloopt, zullen generieke producenten de markt overspoelen, wat de inkomsten met een fractie van het huidige niveau zal reduceren. Het traditionele antwoord op dit probleem zou moeten zijn: ga terug naar het laboratorium en vind het volgende grote medicijn uit.

Dat is immers waar de enorme onderzoeksbudgetten voor bedoeld zijn, en deze bedrijven huisvesten sommige van de beste wetenschappers ter wereld. De realiteit is echter dat de wiskunde van westerse R&D niet langer klopt, een fenomeen dat in de industrie soms 'Eroom's Law' wordt genoemd (Moore's Law in omgekeerde richting): ondanks technologische vooruitgang wordt het ontwikkelen van nieuwe geneesmiddelen langzamer en exponentieel duurder. Het op de markt brengen van één nieuw geneesmiddel kost een groot farmaceutisch bedrijf gemiddeld ongeveer 2,2 miljard dollar. Van de eerste menselijke proef tot definitieve goedkeuring door regelgevende instanties zoals de FDA of EMA verloopt er bijna een decennium. Start een molecuul vandaag, en het bereikt de apotheek pas halverwege de jaren 2030. Voor beursgenoteerde conglomeraten die onder constante druk staan van aandeelhouders voor kwartaalgroei, is deze tijdslijn en dit risicoprofiel onhoudbaar geworden. De interne pijplijnen zijn simpelweg niet in staat om het gat van de vervallende patenten te dichten.

Het 'Wrapper'-bedrijfsmodel en de uitbuiting van risico

Omdat de interne innovatiemotor vastloopt, zijn westerse bedrijven gestopt met het nemen van vroegfase-risico's en begonnen met 'winkelen'. Ze kopen moleculen die al in een vroeg stadium zijn getest in Chinese laboratoria, compleet met preklinische

data en vroege klinische resultaten. **Hiermee slaan ze vijf tot zes jaar aan hoog-risico onderzoek over en stappen ze halverwege het traject in, op het moment dat de kans op slagen aanzienlijk groter is.** Dit heeft geleid tot de opkomst van het zogenaamde 'Wrapper'-bedrijfsmodel. Investeerders halen kapitaal op in de Verenigde Staten of Europa, vliegen naar Shanghai of Suzhou om een veelbelovend molecuul te licentiëren dat al zijn vroege testen heeft doorstaan, registreren een papieren bedrijf in Delaware of Dublin, huren een klein team in, en presenteren zich aan de markt als een innovatief, disruptief biotech bedrijf.

In werkelijkheid hebben ze niets ontdekt; ze hebben een afgewerkt stuk wetenschap ingekocht en er een westerse verpakking en een marketingstrategie omheen gewikkeld. In de eerste helft van dit jaar ging twee derde van de Amerikaanse biotech financieringsronden naar bedrijven die al een geneesmiddel in menselijke testen hadden. Een groeiend aandeel van deze 'nieuwe' westerse innovatie is in feite gebouwd rond moleculen die in China zijn ontwikkeld. Dit is een vorm van intellectuele arbitrage: het Westen externaliseert het hoogste risico (de vroege ontdekking) naar een land met overvloedig, hoogopgeleid en relatief betaalbaar wetenschappelijk talent, om vervolgens de laag-risico, hoge-marge fasen (laatste klinische proeven, goedkeuring en wereldwijde marketing) voor zichzelf te houden. Ironisch genoeg beweren dezelfde farmaceutische reuzen in het openbaar, tegenover journalisten en beleidsmakers, nog steeds dat China " **ongeveer tien jaar verwijderd is van het zijn van een serieuze concurrent**". Deze retoriek is een doordacht rookgordijn. Het dient om de eigen aandeelhouders gerust te stellen en politieke druk voor protectionisme te voeden, terwijl men privé allang erkent dat de fundamentele innovatie steeds vaker in China plaatsvindt.

Van 'Fast Follower' naar wereldleider in oncologie en biotech

Geen enkel voorbeeld illustreert deze historische verschuiving beter dan de opkomst van specifieke Chinese biotech-bedrijven die nu niet meer alleen maar westerse successen kopiëren, maar daadwerkelijk aan de top van de mondiale medische technologie staan en de standaarden bepalen.

Het verhaal van Akeso en de ivonescimab-doorbraak

Het bedrijf Akeso, opgericht in 2012, is een schoolvoorbeeld van deze nieuwe realiteit. Het werd opgericht door Michelle Xia, een wetenschapster die een perfect product is van het westerse systeem, maar die besloot haar kennis terug

te brengen naar haar vaderland. Na een biochemie-studie in Guangzhou, een doctoraat in Engeland, kankeronderzoek in Kentucky en leidinggevende functies bij Bayer in Californië en Pfizer, keerde ze terug naar China.

Met een startkapitaal van minder dan 3 miljoen dollar en een bescheiden kantoor in Zhongshan, begon ze een bedrijf dat vandaag de dag de fundamenteën van de westerse oncologie uitdaagt. Het vlaggenschip van Akeso is ivonescimab, een baanbrekend bispecifiek antilichaam. In tegenstelling tot traditionele therapieën die één doelwit hebben, is dit medicijn ontworpen om twee taken tegelijk uit te voeren: het blokkeren van het PD-1-eiwit (waarmee de tumor het immuunsysteem uitschakelt) en het remmen van VEGF (waarmee de bloedtoevoer naar de tumor wordt afgesneden). In 2022 betaalde het Amerikaanse bedrijf Summit Therapeutics 500 miljoen dollar in contanten voor het recht om dit medicijn overal buiten China te verkopen.

De resultaten die vervolgens volgden, waren een schok voor de westerse industrie. Op een grote longkankerconferentie vergeleek Akeso ivonescimab rechtstreeks met Keytruda van Merck, de huidige gouden standaard in de zorg. Het Chinese medicijn bood patiënten significant meer maanden zonder dat de kanker terugkeerde. Later, op 's werelds grootste kankerconferentie (ASCO), versloeg hetzelfde medicijn een rivaliserende immunotherapie op het ultieme criterium: algehele overleving, **met 34 procent minder sterfgevallen**. Het ironische en veelzeggende detail hieraan is dat ivonescimab nog steeds niet is goedgekeurd in de Verenigde Staten. De wereldwijde proef heeft nog niet de overlevingscijfers opgeleverd die een westerse regelgever eist, wat de trage, bureaucratische aard van de FDA illustreert. Toch heeft Summit 500 miljoen dollar betaald voor een medicijn dat ze nog aan geen enkele Amerikaanse patiënt kunnen verkopen, simpelweg omdat ze de tijd en de bewezen innovatie nodig hebben die het Chinese lab al heeft geleverd.

De financiële realiteit en de rol van AI in de Chinese pijplijn

Wanneer men de persberichten over deze deals leest, lijken de bedragen astronomisch. Vorig jaar tekenden Chinese laboratoria 157 licentieovereenkomsten, met een totale aangekondigde waarde van 135,7 miljard dollar. Een kritische blik op de financiële structuur van deze deals onthult echter een complexere realiteit. Van dat totaal is slechts een fractie (ongeveer 7 miljard dollar) daadwerkelijk als contant geld betaald. De rest zit in contracten als '**mijlpalen**': geld dat pas wordt uitbetaald als het medicijn zijn volgende proef haalt, of als een regelgever 'ja' zegt.

De reden dat Chinese bedrijven akkoord gaan met deze constructies, is dat ze thuis onder enorme prijsdruk staan. Wanneer een Chinees lab wil dat zijn medicijn wordt

gedekt door het staatsverzekeringssysteem, onderhandelt de overheid agressief over de prijs. In de laatste ronde gaven de bedrijven die op de lijst kwamen gemiddeld 63 procent toe van wat ze oorspronkelijk vroegen. Je kunt in Shanghai het beste kankermiddel ter wereld uitvinden, en toch geldt verliezen bij de verkoop in China vanwege dit volume-gebaseerde inkoopstelsel.

Daarom licentiëren veel laboratoria hun werk nu vroeg aan westerse partners om het hoofd boven water te houden en hun R&D te financieren. Bovendien wordt deze innovatie versneld door een ongeëvenaarde integratie van technologie. Bedrijven in Shanghai en Suzhou maken gebruik van AI-gestuurde 'super triljoen-molecuul bibliotheken'. Deze massieve verzamelingen van moleculaire antilichamen, nanobodies en peptiden stellen hen in staat om in weken tijd doelwitten te identificeren waar westerse laboratoria jaren over doen. Gecombineerd met een enorme, genetisch diverse patiëntenpopulatie die snel gerekruteerd kan worden voor klinische proeven, heeft China een snelheidsvoordeel gecreëerd dat het Westen niet zomaar kan inhalen.

Geopolitieke implicaties en de toekomst van de gezondheidszorg

Deze economische en wetenschappelijke verschuivingen hebben diepgaande geopolitieke gevolgen die verder reiken dan de balans van een farmaceutisch bedrijf. Gezondheidszorg is nationale veiligheid geworden, en de huidige afhankelijkheden vormen een kwetsbaarheid die het Westen nauwelijks durft toe te geven. De manier waarop het Westen hierop reageert, wisselt tussen ineffectief protectionisme en een gedwongen, langzame erkenning van de nieuwe realiteit.

Beijing's strategische visie: biologie als onafhankelijke kerntechnologie

De Chinese staat heeft de lessen van het verleden geleerd. Elektrische auto's en zonnepanelen stonden ooit op de lijst van achterstand, maar door gerichte staatsinvesteringen, schaalvergroting en technologische assimilatie is China daar nu wereldleider in. Biologie en biotechnologie staan nu bovenaan het vijfjarenplan dat loopt tot 2030. Het is de enige technologie die de Chinese staat tweemaal heeft aangemerkt: zowel als een 'kerntechnologie' (essentieel voor de huidige veiligheid) als een 'toekomstige industrie' (essentieel voor de economische

De focus verschuift daarbij van louter

wetenschappelijke ontdekking naar fysieke productiecapaciteit. Wetenschap kan worden gelicentieerd, maar productiefaciliteiten zijn dat niet. Het staatsgeld gaat daarom massaal naar bioreactoren, proeffabrieken (pilot plants) en de grootschalige productiefaciliteiten die direct onder de laboratoria liggen. Meer dan twintig provincies hebben hun eigen budgetten en technologieparks toegevoegd aan dit nationale plan, waardoor een gedecentraliseerd maar gecoördineerd ecosysteem ontstaat. Bovendien werkt Beijing systematisch aan het wegnemen van de afhankelijkheid van westers kapitaal.

De overheid heeft onlangs een tweede, complementair verzekeringssysteem geopend. Dit stelt een Chinees lab in staat om eindelijk een reële, marktconforme prijs te vragen aan Chinese patiënten voor geavanceerde therapieën, zonder direct te worden afgeslacht door de staatsonderhandelaars. Hiermee wordt elke reden voor een bedrijf als Akeso om hun volgende molecuul goedkoop aan het Westen te verkopen, systematisch ontmanteld. Zodra die klus is geklaard, houdt het Westen op de klant te zijn die Chinese laboratoria in leven houdt, en wordt het een markt waar China in verkoopt, tegen een prijs die China kiest.

De beperkte reikwijdte van protectionistische wetgeving en de 'Two-Tier' realiteit

In het Westen begint men dit te beseffen, maar de reacties zijn vaak inadequaaf of hypocriet. In december 2025 nam het Amerikaanse Congres de BIOSECURE Act aan, gericht op het afsnijden van Amerikaans publiek geld voor bepaalde Chinese biotech-bedrijven (zoals de contractonderzoeker WuXi AppTec). De wet beperkt federale contracten en subsidies met deze specifieke entiteiten. Echter, de wet zegt niets over een Amerikaans bedrijf dat een Chinees molecuul licentieert via een tussenpersoon of een eigen dochteronderneming. **Ze hebben de achterdeur op slot gedaan, maar de voordeur wijd open gelaten.** Sinds de wet is aangenomen, zijn de deals alleen maar groter geworden.

Het is politiek theater dat de onderliggende afhankelijkheid niet oplost, vergelijkbaar met Europa's naïeve geloof in de energie-onafhankelijkheid voordat de Oekraïne crisis uitbrak. **Europa produceerde ooit meer dan 80 procent van 's werelds actieve farmaceutische ingrediënten (API's) op waarde; vandaag is dat nog maar ongeveer 30 procent, terwijl China 35 procent levert.** Frankrijk probeert de productie van basismedicijnen zoals paracetamol terug te halen, maar het maken van dat poeder in Frankrijk kost 60 procent meer dan het kopen uit Azië. Die economische kloof is niet met wetgeving te dichten.

Deze dynamiek creëert een onethische 'two-tier' (tweeledige) wereldwijde gezondheidszorg. Een celtherapie of geavanceerd antilichaam dat een Amerikaanse of Europese patiënt 475.000 dollar kost, kan in China voor slechts 140.000 dollar beschikbaar zijn. Het is dezelfde wetenschap, vaak ontwikkeld in een Chinees laboratorium. Maar de westerse regelgever wacht op trage, dure proeven met westerse lichamen voordat hij 'ja' zegt, en het westerse bedrijfsmodel voegt daar een enorme winstmarge aan toe om aandeelhouders tevreden te stellen. Chinese patiënten krijgen daardoor soms jaren eerder toegang tot de nieuwste therapieën dan patiënten in het land dat het medicijn uiteindelijk voor een woekerprijs verkoopt.

Conclusie: Een nieuwe wereldorde ten voordele van de patiënt

De opmars van de Chinese farmaceutische industrie is een van de meest significante geopolitieke en wetenschappelijke ontwikkelingen van de 21e eeuw. Het is een verhaal dat gaat over meer dan alleen economische concurrentie; het gaat over de fundamentele toegang tot menselijke gezondheid en het doorbreken van westerse monopolies.

De huidige dynamiek legt de kwetsbaarheden en de morele tekortkomingen van het westerse farmaceutische model bloot. Zolang China nog westers kapitaal en

markttoegang nodig had, was deze ongelijkheid voor het Westen acceptabel. Maar dat verandert. China bouwt zijn eigen productiecapaciteit, zijn eigen financieringsstructuren en zijn eigen binnenlandse markt op. Deze ontwikkeling zal uiteindelijk de hele wereld ten goede komen.

Competitie breekt monopolies. De Chinese innovatie dwingt westerse bedrijven om efficiënter te worden en zal op termijn leiden tot een groter aanbod van betaalbare, hoogwaardige geneesmiddelen. In plaats van te vrezen voor deze opmars of deze te proberen tegen te houden met inadequaar protectionisme, zou de wereld moeten inzetten op eerlijke, wederzijds respectvolle samenwerking. De wetenschap kent geen grenzen, en de patiënt die baat heeft bij een doorbraak in Zhongshan of Shanghai, verdient evenveel zorg en respect als de patiënt in Brussel of New York. **De stille revolutie in de farmacie is begonnen, en ze zal de kaart van de mondiale gezondheidszorg voorgoed herschrijven.**